

چهل و دو قطعه

برای پیانو

اریک ساتی

ویرایش: ویلهلم اومن

Shiraz-Beethoven.ir

در باره کتاب

قطعات این مجموعه بین سال‌های ۱۸۸۶ تا ۱۹۰۰ ساخته شده‌اند. به‌عنوان قطعه (Petite Overture a danser) بقیه قطعه‌ها متعلق به دوره اول کاری آهنگساز هستند. در این دوره ساتی شیفته موسیقی قرون وسطی بود. در قطعات مربوط به سال‌های قبل از ۱۸۹۵ نوعی گرایش مذهبی عارفانه دیده می‌شود. ساتی این دوره را به ارتباط با فرقه «چلیپای گلگون» می‌گذراند. در قطعات مربوط به این دوره عناصر مشترکی وجود دارد، از جمله سرعت آهسته مداوم، عدم استفاده از میزان‌نما و خط میزان، ریتم ثابت، استفاده از مدهای شرقی/یونانی به جای ماژور و مینور. درباره فرم هم باید گفت که ساتی در این دوره از «بلوک‌های کنار هم قرارگرفته» استفاده می‌کرد؛ به این گونه که آهنگساز به‌دلخواه خود عبارت‌های کوتاه را تکرار و جابجا می‌کند. این موسیقی حالت بی‌هدف را به خود می‌گیرد. به‌وضوح می‌توان فهمید که آهنگساز از شیوه سنتی بست و گسترش موسیقی استفاده نکرده است.

مجموعه «ژیمنودی» (Gymnopedie) شامل سه قطعه کوچک برای پیانو است که در سال ۱۸۸۸ توسط «اریک ساتی» نوشته شد. نام ژیمنودی یا گومنودیا برگرفته از نام یک جشن در یونان باستان است که توسط مردم اسپارت برپا می‌شده. قطعات این مجموعه آهسته و ظریف‌اند که با هارمونی خاصی مانند دیگر آثار ساتی ترکیب شده‌اند. ساتی با همین قطعات کوچک به شهرت رسید که باعث شد او را به‌عنوان یکی از پیشروان مکتب مدرن موسیقی بشمارند. قطعه اول و سوم این مجموعه توسط «دبوسی» برای ارکستر تنظیم شده است.

مجموعه قطعات دیگری به نام (Gnossiennes) شامل شش اثر است که نوشتن آنها هفت سال به طول انجامید. دو سال بعد از مجموعه «ژیمنودی» اولین گروه (Gnossiennes) ساخته شدند. این مجموعه بیانگر سبک و دیدگاه منحصر به فرد و نوگرایانه اریک ساتی بود. این اثر در فرم و ریتمی آزاد نوشته شد. اریک ساتی در خلق این اثر میزان‌بندی را در موسیقی خود نادیده گرفت و همین نوگرایی بدعتی برای آهنگسازان آوانگارد سالیان بعد شد.

ساتی در ۲۱ سالگی اولین سیکل پیانویی خودش را تصنیف کرد. مجموعه (Ogives) به معماری کلیسا در قرون وسطی اشاره دارد و به ریشه‌های گسترش موسیقی اروپا رجعت می‌کند. ملودی‌های این قطعه از سرودهای گریگوریان الهام گرفته شده‌اند. ساتی برای ساخت این مجموعه از یک الگو استفاده کرده است.

مجموعه (Trois Sarabandes) حرکات موزون با سرعت بسیار ثابت هستند. حس بی‌حرکتی عمدی، هارمونی‌های برجسته و آگردهای ۹ حل‌نشده فراوان در این مجموعه به‌شدت حس مالیخولیایی ایجاد می‌کند. مجاورت کاملاً اتفاقی ایده‌های موسیقایی مختلف نمونه بارزی از قاعده «بلوک‌های کنار هم قرارگرفته» در آهنگسازی این مجموعه است.

Trois Gymnopédies

1 *Lent et douloureux* 17

pp

2 *Lent e triste* 20

pp

3 *Lent et grave* 22

p

Six Gnossiennes

1 *Lent* 24

p

2 *Avec étonnement* 28

p

Lent 30

Lent 33

Modéré 36

Avec conviction et avec une tristesse rigoureuse 40

Sonatine bureaucratique

Allegro 42

Quatre Ogives

50

Très lent

1

51

Très lent

2

52

Très lent

3

53

Très lent

4